

[Birgith Mogensen]

vil få et egentligt retskrav på erstatning fra staten, dog med maksimumsgrænser.

Det er også et stort fremskridt, at særeglerne i lovens § 8, stk. 1, ophæves, så det er dansk rets almindelige regler på erstatningsområdet om egen skyld og accept af risiko, der gælder og vil kunne anvendes. En ophævelse af denne paragraf vil også kunne give en langt hurtigere sagsbehandling, end tilfældet er i dag, og man vil også undgå den situation, som nævnet kritiseres meget for, nemlig at det går ind i vanskelige bevisspørgsmål og anlægger vurderinger uden det førstehåndskendskab, som retten får gennem sagens gang.

Ofrene for forbrydelser får hverdagen slået mere eller mindre i stykker, både følelsesmæssigt og økonomisk. Vi kunne måske lette vejen lidt ved at udbetale a conto-beløb til offeret, så situationen ikke blev så belastende. Ideen kommer fra Landsforeningen mod Vold, som forsøger at oprette en fond. Jeg tror, ansøgningen om få dage ligger på ministerens bord, og den får forhåbentlig en positiv modtagelse. Der kan godt arbejdes på flere fronter, når det gælder denne form for hjælp.

CD går ind for en positiv udvalgsbehandling, så loven hurtigt kan komme til at virke i praksis.

Lenger (VS):

Indledningsvis vil også jeg gerne sige tak til justitsministeren for, at han har fremsat dette lovforslag. Det udspringer jo af folketingets vedtagelse af et beslutningsforslag fra VS sidste år i maj måned.

Det er ganske heldigt, at det nedsatte udvalg i sin betænkning når frem til at være enig i folketingets beslutning, navnlig i betragtning af, at udvalget endda hele to steder refererer folketingsbeslutningen på den måde, at udvalget skulle undersøge muligheden for at give skadelidte et retskrav på erstatning, når nu det, som folketinget faktisk vedtog, var, at billighedsordningen skulle erstattes af et retskrav. De to ting er ikke det samme, men når nu udvalget når til samme konklusion som folketinget, bliver denne unøjagtighed selvfølgelig af mindre betydning.

Vi kan give vores principielle tilslutning til lovforslaget. Det opfylder jo beslutningsforslagets hensigt, men jeg vil gerne omtale et

enkelt principielt spørgsmål, som også hr. Leif Hermann og hr. Bernhard Baunsgaard har været inde på.

Siden beslutningsforslaget blev vedtaget, har folketinget nemlig også vedtaget en egentlig lov om erstatninger, der indebærer en voldsom forhøjelse af maksimumserstatningerne i al almindelighed, og det ændrer selvfølgelig også betingelserne lidt for denne diskussion. Det er også den nævnte lov, der har gjort det aktuelt at diskutere et eventuelt maksimumsbeløb i lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, men lad mig lige bemærke, at langt, langt de fleste sager – heldigvis da – ikke tilnærmelsesvis når op i nærheden af denne eventuelle maksimumsgrænse. Det gør dog ikke det principielle i diskussionen mindre vigtigt.

Denne lov blev oprindeligt gennemført, fordi man ville råde bod på de vilkårligheder, som ofrene var udsat for før 1976, idet de kun kunne få deres retmæssige erstatning, hvis gerningsmanden blev fundet og i øvrigt var i stand til at betale eller havde en passende forsikring. En række konkrete sager gjorde så, at der kunne rejses tvivl om, hvorvidt vilkårligheden faktisk var ophørt, for nævnet ændrede i sin praksis en lang række af de afgørelser, der allerede var truffet af domstolene, og nævnets afgørelser skete vel at mærke uden, at det havde det samme grundlag med partsforklaringer og vidneafhøringer, som domstolene havde haft.

Det foreliggende lovforslag tager højde for denne fortsatte vilkårlighed, men når vi så begynder at diskutere maksimumsgrænser, er vi i virkeligheden tilbage i den samme problemstilling – ganske vist med et socialt sikkerhedsnet, men alligevel – for nu er det overladt til vilkårligheden, skæbnen og tilfældigheden, om den skadelidte får den fulde erstatning eller den skadelidte får det, der bliver maksimumsbeløbet i loven. Det er en diskussion på et lidt højere økonomisk niveau, men princippet er dog det samme.

Vi var ikke begejstrede for de beregningsregler, der er i erstatningsloven, der blev vedtaget i foråret 1984, men nu er de der, og dem må vi så tage udgangspunkt i. Derfor mener vi, at skal der være en maksimumsgrænse, skal den i det mindste gå ved størrelsen af erhvervsevnetabet for en person, som ikke bruger sin erhvervsevne, altså ifølge den anden lov være af størrelsesordenen 800.000